

SN § 86

SN 2012/44

Handlingsplan - Bättre liv för sjuka äldre

Sammanfattning

En arbetsgrupp med representanter från Uppsala läns landsting och länets kommuner har arbetat fram förslag till en länsgemensam handlingsplan när det gäller arbetet med de mest sjuka äldre.

En handlingsplan är en grundförutsättning för att få ta del av de olika prestationsbundna statliga bidrag som finns.

För Uppsala län föreslås i handlingsplanen tre övergripande mål

- Vård och stöd ska erbjudas på rätt plats och i rätt tid.
- Vård och stöd ska främja hälsa och välbefinnande genom ett preventivt och samordnat arbete.
- Äldre ska erbjudas en värdig vård i livets slutskede

Till handlingsplanen finns kopplat en aktivitetsplan där de olika aktörernas ansvar framgår.

Beslutsunderlag

- Missiv, skrivelse från Regionförbundet i Uppsala län, nr 2012.2058.
- Handlingsplan, nr 2012.1979.
- Aktivitetsplan, nr 2012.1979.
- Tjänsteskrivelse, daterad 2012-08-17, nr 2012.2060.

Beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna länsgemensam handlingsplan rörande bättre liv för sjuka äldre i Uppsala län.

Beslut expedieras till:

Enhetschefer, vård och omsorg
MAS, medicinskt ansvarig sjuksköterska
Regionförbundet, vård- och omsorgsstrateg

Monica Jonsson
Vård- och omsorgstrateg
Regionförbundet
018-182109, 0703-402109
monica.jonsson@regionuppsala.se

Till nämnder och styrelse i Uppsala län,
med ansvar för vård och omsorg gällande äldre

Bättre liv för sjuka äldre

Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre 2012 är en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). S2011/11027/FST.

Överenskommelsen handlar om att genom ekonomiska incitament och med de mest sjuka äldres behov i centrum, uppmuntra, stärka och intensifiera samverkan mellan kommuner och landsting. Innehållet är en fortsättning på tidigare års satsningar som nu har intensifierats.

Genom den nationella satsningen Ledningskraft har en arbetsgrupp med representanter från landstinget och länets kommuner på ledningsnivå, tagit fram en länsgemensam handlingsplan med tillhörande aktivitetsplan, för förbättringsarbete i länet när det gäller de mest sjuka äldre. Handlingsplanen är en grundförutsättning för att ta del av de ekonomiska ersättningarna. Den gemensamma handlingsplanen ska vara politiskt beslutad och redovisad till SKL senast den 15 oktober. Handlingsplan och aktivitetsplan bifogas denna skrivelse.

Beslutet ska vara vård- och omsorgsstrateg vid Regionförbundet tillhanda, senast den 30 september 2012. Vård- och omsorgstrateg redovisar handlingsplanen och de politiska besluten till SKL.

Monica Jonsson
Vård- och omsorgstrateg

Bättre liv för sjuka äldre.

Handlingsplan för Uppsala län

Nationellt mål

Jag kan åldras i trygghet och självbestämmande med tillgång till en god vård och omsorg

Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre 2012. Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. S2011/11027/FST

Mål för Uppsala län

1. Vård och stöd ska erbjudas på rätt plats och i rätt tid

Handlingsplan

En vårdkonsumtionsanalys samt en kartläggning av hela vårdprocessen ska genomföras för att synliggöra brister som kan leda till slutenvård och återinläggningar i "onödan".

Utifrån analyser och kartläggningar ska ett förslag till förbättringar tas fram.

Beslutade åtgärder genomförs fr. o m våren 2013.

Ansvar

Styrgruppen för Sammanhållen vård och omsorg om sjuka äldre, på uppdrag av Tjänstemannaberedningen kommuner och landsting (TKL).

Uppföljning

Arbetsgrupp för Ledningskraft rapporterar kontinuerligt till styrgruppen (ca 1 ggr/kvartal).

Indikator

- Undvikbar slutenvård
- Återinläggningar

2. Vård och stöd ska främja hälsa och välbefinnande genom ett preventivt och samordnat arbete

Handlingsplan

Vård och stöd ska utformas utifrån den äldres individuella behov. Den ska planeras tillsammans med den enskilde och dokumenteras (Genomförandeplan, Medicinsk vårdplan etc.).

Adekvata läkemedel ska användas utifrån evidensbaserad kunskap. Alternativ till läkemedel ska undersökas och erbjudas när det är lämpligt¹.

Registrering i BPSD ska tillämpas för planering och utförande av insatser när det gäller personer som har demenssjukdom med beteendeproblematik.

Registrering i SveDem ska tillämpas för att förbättra kvaliteten inom demensvården i Sverige; genom insamlad data kunna följa upp patientpopulationer, diagnoser och behandling vid demenssjukdomar.

Om flera vårdgivare är inblandade ska den enskilde erbjudas samordnad planering (Samordnad utskrivningsplan, Samordnad individuell planering).

Aktivitetsplan

Se bifogat dokument.

Ansvar

Enhetschef/verksamhetschef/förvaltningschef.

Lokal samverkansorganisation.

Uppföljning

Registrering i Senior alert och BPSD följs upp i varje enhet, lokal samverkansorganisation och i styrgruppen. Resultat analyseras inför eventuella beslut om förbättringsåtgärder.

Läkemedelsanvändning följs upp vid varje enhet i samband med läkemedelsgenomgångar. När statistiken blir tillgänglig följs den upp i lokal samverkansorganisation och i styrgruppen.

Tillämpningen av Samordnad individuell plan följs upp i lokal samverkan och rapporteras till TKL.

Indikator

- Registrering Senior alert
- Olämpliga läkemedel, olika läkemedelskombinationer och antipsykotiska läkemedel
- Registrering BPSD
- Registrering SveDem
- Statistik Samordnad individuell plan

3. Äldre ska erbjudas en värdig vård i livets slutskede

Handlingsplan

Nya vårdprogram och riktlinjer för palliativ vård ska implementeras med start under hösten 2012.

Särskilda satsningar ska genomföras för att säkra tillämpningen av brytpunktsamtal.

Aktivitetsplan

Se bifogat dokument.

Ansvar

TKL ansvarar för det regionala implementerings- och förbättringsarbetet gällande vårdprogram och riktlinjer för palliativ vård. Lokal samverkansorganisation ansvarar för det lokala implementerings- och förbättringsarbetet.

Professionen ansvarar för tillämpning av brytpunktsamtal.

Uppföljning

Registrering i Svenska Palliativregistret följs upp vid varje enhet, i lokal samverkansorganisation och i styrgruppen. Resultat analyseras inför eventuella beslut om förbättringsåtgärder.

Indikator

- Svenska Palliativregistret

ⁱ Indikatorer för god läkemedelsterapi hos äldre, SOS: 2010

Bättre liv för sjuka äldre - aktivitetsplan för Uppsala län

Målområde 2012 och mål	Aktivitet			
	Övergripande	Slutenvård	Primärvård	Äldreomsorg
Undvikbar slutenvård och återinläggningar	Se separat planering			
Svenska palliativregistret Mål: 70 %	Länsgemensamma informationsinsatser Möjliggöra dokumentation i Cosmic/journalsystem	Informationsinsatser Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Registrera i registret Dokumentera i Cosmic/journalsystem Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.	Informationsinsatser; privat och offentlig Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.	Informationsinsatser; privat och offentlig Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Registrera i registret Undersöka möjligheten att registrera via journalsystem Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.
Senior Alert Mål: Relevanta verksamheter registrerar 90 %	Förtydliga fortsatt uppdrag för utvecklingsledare Länsgemensam riktlinje: <ul style="list-style-type: none"> • Vilka grupper ska omfattas av riskbedömning • Rutiner när patienter överförs från slutenvård Möjliggöra dokumentation i Cosmic/journalsystem	Utvecklingsledare stödjer och leder fortsatt arbete Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.	Utvecklingsledare stödjer och leder fortsatt arbete Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.	Utvecklingsledare stödjer och leder fortsatt arbete Ta fram rutiner för teamens arbete kring patienten med registret Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.

Målområde 2012 och mål	Aktivitet			
	Övergripande	Slutenvård	Primärvård	Äldreomsorg
Brytpunktssamtal Mål 60 %	<p>Möjliggör utbildning för läkare i Pingpong</p> <p>Erbjuder länsövergripande utbildning för sjuksköterskor, chefer och vårdcentralschefer Utbildning om brytpunktssamtal samordnas med utbildning om läkemedel och alternativ till läkemedelsbehandling samt ev även Svedem och BPSD.</p> <p>Utbildningsinsatserna samordnas med Palliativt kompetenscentrum</p>	<p>Ordna utbildning och tillse att alla läkare går utbildning. Viktigt att motivera deltagarna – avsikten är att undvika onödig slutenvård.</p> <p>Tydliggör sjuksköterskans roll i att påtala behovet av brytpunktssamtal</p> <p>Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.</p>	<p>Ordna utbildning och tillse att alla läkare och vårdcentralschefer går utbildning. Viktigt att motivera deltagarna – avsikten är att undvika onödig slutenvård.</p> <p>Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.</p>	<p>Ordna utbildning och tillse att sjuksköterskor och chefer går utbildning. Viktigt att motivera deltagarna – avsikten är att undvika onödig slutenvård.</p> <p>Tydliggör sjuksköterskans roll i att påtala behovet av brytpunktssamtal</p> <p>Implementering i ordinarie verksamhet och planering av förvaltningsfas.</p>
BPSD	<p>Verka för beslut om att införa BPSD.</p> <p>Branschråd bör få föreläsning motsvarande TKL.</p> <p>Förtydliga fortsatt uppdrag för utvecklingsledare</p>	<p>Efterfråga information lagrad i BPSD från kommunen om patient kommer in från äldreboende.</p> <p>Överväg noga alternativa åtgärder innan farmakologisk behandling sätts in.</p>	<p>Överväg noga alternativa åtgärder innan farmakologisk behandling sätts in.</p>	<p>Ta fram lokala rutiner.</p> <p>Informera slutenvården vid överföring av patient.</p> <p>Överväg noga alternativa åtgärder innan farmakologisk behandling sätts in.</p>

Målområde 2012 och mål	Aktivitet			
	Övergripande	Slutenvård	Primärvård	Äldreomsorg
Svedem	<p>Verka för beslut om att införa Svedem.</p> <p>Branschråd bör få föreläsning motsvarande TKL.</p> <p>Samordna med spridningen av demensriktlinjerna</p>		<p>Ta beslut om att införa Svedem</p> <p>Utveckla samverkan mellan primärvården och demensvårdsutvecklare/motsvarande i enlighet med demensriktlinjer</p>	<p>Utveckla samverkan mellan primärvården och demensvårdsutvecklare/motsvarande i enlighet med demensriktlinjer</p>
<p>God läkemedelsbehandling</p> <p>Mål: I jämförelse med sept 2011 ska olämpliga läkemedel ska minska för 488 personer</p> <p>Olämpliga kombinationer ska minska för 104 personer</p> <p>Antipsykotiska läkemedel ska minska för 71 personer</p>	<p>Involvera de kliniska farmaceuterna i arbetet.</p> <p>Utbildning lokalt länsdelsvis om läkemedel och alternativ till läkemedelsbehandling samordnas med utbildning om brytpunktssamtal och ev även Svedem och BPSD. Utbildning riktar sig till ssk och verksamhetschefer.</p>	<p>Om patient har många läkemedel, antipsykotiska läkemedel eller olämpliga läkemedelskombinationer ska läkemedelsavstämning och läkemedelsgenomgång göras.</p>	<p>Genomför kontroll när sjuksköterska på säbo påtalar behovet av läkemedelsgenomgång pga många läkemedel, antipsykotiska läkemedel eller olämpliga läkemedelskombinationer.</p> <p>När sjuksköterska i hemsjukvården påtalar behov av läkemedelsgenomgång kallas patient och sjuksköterska och ev anhörig till genomgång. Detsamma gäller om signalen kommer från mobila hembesöksteamet. (Uppsala).</p>	<p>Genomför kontroll av vilka patienter på särskilt boende som har många läkemedel, antipsykotiska läkemedel eller olämpliga läkemedelskombinationer. I samråd med läkare bestäm om klinisk farmaceut ska kopplas in för läkemedelsgenomgång.</p> <p>För patienter där sjuksköterska har läkemedelsansvar ska sjuksköterskan vara uppmärksam på patienter med</p> <ul style="list-style-type: none"> • många läkemedel • antipsykotiska läkemedel • olämpliga läkemedelskombinationer <p>I så fall kontaktas patientansvarig läkare för läkemedelgenomgång.</p>

Ansvarsstruktur och tidplan

Följande funktioner har ansvar för genomförandet av aktivitetsplanen.

TKL	Ansvarar för genomförandet av de övergripande aktiviteterna
Hälso- och sjukvårdsdirektör	Ansvarar för genomförandet av aktiviteterna inom slutenvård och primärvård
Förvaltningschef	Ansvarar för genomförandet av aktiviteterna inom äldreomsorg

Aktiviteterna ska vara genomförda senast **2013-06-30**